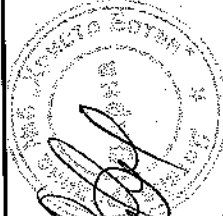

Детска градина „Христо Ботев“ гр. Варна
ул. „Средна гора“ №45; тел: 052 614 507; 052 614 508
e-mail: dg8hristobotev@abv.bg; admin@dg8hristobotev.com

УТВЪРДИЛ:

ЕЛИЦА ВЪЛЧЕВА

Директор на ДГ №8 „Христо Ботев“

Зап. №70 / 24.09.2021 г.

П Р О Г Р А М А

**За гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
в ДГ №8 „Христо Ботев“
за учебната 2021/ 2022 г.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ В ПРОГРАМАТА

Настоящата програма се издава на основание чл. 5 ал. 2 и чл. 15, ал. 4 от Наредба № 13/21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование и допълнението и изменението на наредбата.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен начин на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно ползване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различните измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиране на позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

II. ЦЕЛИ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Изграждане на детето като автономна и активна личност, която:
  - ✓ Разбира общочовешките ценности и човешките права, участва в социалния живот;
  - ✓ Зачита значимостта на всяка човешка личност, признава правото и ценността на различieto, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
  - ✓ Осъзнава и цени своята културна идентичност;
  - ✓ Взаимодейства по уважителен начин с членовете на семейството си и другите хора;
  - ✓ Мотивира гражданската си позиция;
  - ✓ Осъзнава поведението си и това на другите хора;
  - ✓ Поддържа здравословен начин на живот за себе си и за другите от социалното си обкръжение;
  - ✓ Познава и спазва нормите за екологична култура и поведение, с оглед опазване на природата;
  - ✓ Осъзнава, че детската градина е образователна институция, която възпитава и обучава децата в демократични ценности, създава здравословна среда, създава възможности в гражданско участие в междукултурната общност с взаимно разбиране, зачитане и толерантност.
  - ✓ Носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора
2. Функциониране на ДГ № 8 „Христо Ботев“ като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:
  - ✓ Възпитава в демократични ценности;
  - ✓ Насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;

- ✓ Утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;
- ✓ Изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, културната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;
- ✓ Създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на детското самоуправление.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Изграждане на култура на поведение в детската общност и готовност за участие в живота на детската градина и гози на гражданското общество в населеното място от всички участници в образователния процес – деца, педагози, родители.
2. Изграждане на здравна и екологична култура у детето.
3. Интеркултурно образование.
4. Изграждане на национално самочувствие и отговорност у децата, възпитание на инициативност и подготовка за пълноценен живот. Патриотично възпитание. Български фолклор.
5. Безопасност на движението по пътищата.
6. Формиране на компетентност у детето за справяне и самозащита при бедствия и аварии.
7. Противоположение на агресията, насилието и тормоза.

III. НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

В ДГ № 8 „Христо Ботев“ гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват във всички възрастови групи чрез игри:

1. интегрирано обучение по образователни направления;
2. интегрирано обучение в допълнителните форми на педагогическо взаимодействие;
3. като основна форма, планирана в годишното тематично разпределение със ОН „Околен свят“;
4. в дейностите, които не са дейност на ДГ / ДОС/;
5. в общата и допълнителна подкрепа на децата за личностно развитие;

Темите за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование за различните възрастови групи се определят с годишното тематично разпределение на образователното съдържание по ГЗЕИО през учебно време.

IV. РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

Рамковите изисквания за резултатите от обучението по ГЗЕИО са насочени към надграждане и разширяване на резултатите от обучението, определени в държавния образователен стандарт за предучилищно образование.

V. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Институционалната политика на ДГ № 8 „Христо Ботев“ за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование е насочена към изграждане и поддържане на демократична организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

ДГ № 8 „Христо Ботев“ има утвърдени свои традиции и ритуали:

- ✓ Ритуали свързани с живота в детската градина – напр: откриване и закриване на учебната градина;
- ✓ Раздаване на удостоверенията за завършена подготовителна група;

- ✓ Честване на национални и официални празници;
- ✓ Изслушване на държавния химн и отбелязване на тържествени моменти за детската градина;
- ✓ Ежегодно отбелязване на рождения ден на ДГ №8 „Христо Ботев“ с празнична изява, на която се изпълнява химна на детската градина.

Институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование включват и подкрепа на инициативите и участието на децата в различни изяви като:

- Организиране и участие в обществени кампании подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазване на околната среда;

Интегралната част от ГЗБИ образование е и подкрепата за мултикултурната среда.

Институционалната политика на детската градина за подкрепа на ГЗБИO включват и подкрепа на инициативността и участието на децата чрез подходящи за възрастта им включващи демократични практики:

1. участие на децата от III в детско самоуправление;
2. организиране на празници, развлечения и съвместни дейности с родителите, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазване на околната среда;
3. организиране на доброволчески дейности в и извън детската градина; благотворителна дейност;
4. развиване на детското лидерство;
5. реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията. Превръщане в традиция отбелязването на деня на „Ден на розовата фланелка“ (Ключ към „Училище без страх“), последната сряда на м. февруари.

Интегралната част на институционалната политика на детската градина, насочена към гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование е подкрепата за мултикултурната среда. Когато в една и съща възрастова група в ДГ са записани деца с различна етническа принадлежност, не се допуска обособяването им в отделни групи въз основа на етническата им принадлежност.

VI. КОНТРОЛ

1. Контролът по изпълнението на настоящата програма се осъществява от директора на детската градина.
2. На контрол подлежи цялостния образователен процес и дейност на детската градина, съгласно настоящата програма и Плана за контролната дейност на директора.
3. Резултатите от изпълнението на Програмата се отчитат на заседание на Педагогическия съвет.

VII. ИЗВОДИ. УСТОЙЧИВОСТ

1. Предложените теми и дейности са подходящи за интегрирано планиране и организиране на възпитателно-образователния процес, градят у педагозите аргументираност и убеденост, че са новатори, че имат творческо мислене, че възпитават личности с отношение, поведение, позиция.
2. Реализира се конструктивно социално участие на родителите в процеса на образование.
3. Осъществява се педагогическата идея за утвърждаване на система от ценности във възпитанието и обучението на децата.

Програмата се актуализира при нужда в началото на учебната година и при настъпили промени в нормативната уредба.

Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование е приета на заседание на ПС с протокол № 1 от 23.09.2021 г. и утвърдена със Заповед №70/ 24.09.2021 г. на Директора на детската градина.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1: Годишно тематично разпределение на образователното съдържание по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование във всички възрастови групи през учебно време на учебната 2021/ 2022 година

месец	образование	Образователно съдържание	тема	Очаквани резултати	забележка
Ноември	здравно	Безопасност и първа помощ	„С това не се играе“	Назовава нещата/предмети, дейност, поведение/, които са опасни за хората	
Декември	гражданско	Правата на човека	Групов проект	Прави самооценка на поведението си и разбира последиците от нарушаване на човешките права	
Декември	екологично	Потребление и отпадъци	„Чисто и уютно“	Умее да поддържа чистота в близката среда и разбира нейното значение	
Декември	гражданско	Социална среда	„Празници и традиции“	Ориентира се в символиката и ритуалността на традиционните български празници	
Януари	интеркултурно	Културни различия, толерантнос	„Игри с правила“	Отнася се толерантно към проявите на културни различия. Развива бази	

		т и конструктивни взаимодействия		умения за обичуване в процеса на игровата дейност.	
Януари	екологично	Енергия и климат	От къде идва топлината в моя дом	Има представа за естествените източници на енергия. Описва познати климатични явления	
Януари	здравно	хранене	Полезни храни	Има представа за полезни и вредни храни	
Февруари	гражданско	Власт, политика и демократични ценности	Те се грижат за нашата безопасност	Разпознава местните органи за ред и сигурност и има представа за тяхната дейност, свързана със спазването на законите	
Февруари	екологично	Общество и околна среда	Чисти улици, здрави деца	Познава правилата за опазване на околната среда. описва въздействието на някои човешки дейности върху нея.	
Февруари	здравно	Човешкото тяло	Момче-момиче	Има положително отношение към собственото си тяло. Осъзнава половите различия.	
Март	гражданско	Демократично гражданство	Аз съм българче	Ориентира се в различията между „гражданин на България“ и „жител на населено място“	
Март	интеркултурно	Културна осъзнатост	На театър, кино ...	Сравнява норми на поведение в културно различен битов и празничен контекст	
Март	гражданско	Социална политика, справедливо	Да бъдем приятели	Разбира необходимостта от правила при обичуване с околните. Може да	

			ст и солидарност		обяснява своите постъпки.	
Март	здравно	Лична хигиена	Здрави зъбки	Познава и описва хигиенни навици за поддържане здравето на зъбите и устната кухина		
Април	екологично	биоразнообразие	Животни и растения	Има представа за многообразието от растителни и животински видове и грижите за тях		
Април	гражданско	Демократично гражданство	Моята родина, моето родно място	Ориентира се в различията между „гражданин на България“ и „жител на населено място“		
Април	здравно	Лична хигиена	Чисти и здрави	Демонстрира основни хигиенни навици. Разбира значението на хигиената за здравето на човек		
Май	интеркултурно	Културни различия, толерантност и конструктивни взаимоотношения	Символите на моя народ	Уважава и цени националните символи и ритуали (знаме, химн, герб)		
Май	Интеркултурно гражданско	Интеркултурно образование и права на човека	Деца от цялата Земя имат еднакви права	Отнася се толерантно към прояви на културни различия. Прави самооценка на поведението си и разбира последиците от нарушаване на човешките права		
Май	здравно	хранене	Здравословно хранене	Спазва здравословен режим на хранене		
Май	екологично	Биологично	Жива	Има представа за многообразието от		

		разнообразие	планета	растителни и животински видове, осъзнава тяхното значение за живота на планетата и осъзнава необходимостта от грижи за тяхното опазване.
--	--	--------------	---------	--

Програмата е разработена от работна група в състав:

1. Елица Вълчева- директор
2. Ивелина Добрева- старши учител
3. Здравка Петрова- старши учител
4. Камелия Стойкова- старши учител
5. Делка Димитрова- старши учител
6. Петя Желязкова- учител